

Derya COŞKUN

(Corresponding Author-Sorumlu Yazar)

Department of History, Faculty of Letters, Erzurum
Technical University, Erzurum, Türkiye

Erzurum Teknik Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi,
Tarih Bölümü, Erzurum, Türkiye

derya.coskun@erzurum.edu.tr

Received/Geliş Tarihi 29.11.2024
Revision/Revizyon 30.04.2025
Accepted/Kabul Tarihi 01.06.2025
Publication Date/Yayın Tarihi 20.09.2025

Cite this article

Coşkun, D. (2025). Personal Property of Ilkhanate Rulers: “Inju”. *Turcology Research*, 84, 595-601.

Atıf

Coşkun, D. (2025). İlhanlı Hükümdarlarının Şahsi Mülkü: “İncû”. *Turcology Research*, 84, 595-601.

The content of this journal is licensed under a
Creative Commons Attribution-Noncommercial
4.0 International License.

Personal Property of Ilkhanate Rulers: “Inju”

İlhanlı Hükümdarlarının Şahsi Mülkü: “İncû”

Abstract

The Mongols, who emerged in the 13th century and caused great fear and chaos among the world powers, achieved significant success due to their warrior nature and the military strategies they employed. Spreading vast geography, the Mongols established various states under different names in these regions. Since these states were founded by the sons and grandsons of Genghis Khan, they existed under their names. With Genghis Khan, the Mongols gained a political identity, and as they transitioned to a settled lifestyle, they began to prioritize state formation and organization. The Mongols, who were particularly sensitive regarding state organization, sought to gain experience and ensure internal structuring by bringing many politicians from different countries. In this regard, they greatly benefited from the experienced politicians of various nations. It is primarily known that the Uyghur Turks played a primary role in the Mongols organization processes, as they were highly successful in matters of state. Of course, this interaction was not limited to the Uyghur Turks. As the Mongols became influential in Chinese territories, Chinese politicians were appointed to important administrative positions, and their experience was utilized as much as possible in matters of organization. From this perspective, it is evident that the Mongols adopted and implemented various organizational and administrative systems from different nations. One of the practices shaped within this cosmopolitan organizational and administrative structure was undoubtedly the Inju lands, considered the ruler's and his family's personal property. The term Inju frequently mentioned in Uyghur and Mongol texts, carries meanings such as dowry and inheritance and is regarded as the ruler's treasury. In this context, the article aims to present the etymology of the term Inju, the disputes over these lands among Mongol rulers, and essential information about the administration and revenues of the Inju lands, based on primary Persian and Arabic sources as well as contemporary research works.

Keywords: Mongols, Ilkhanate, Inju, Inheritance, Land.

Öz

XIII. yüzyılda ortaya çıkarak dünya devletleri arasında büyük bir korku ve kaosa neden olan Moğollar, savaşçılık özellikleri ve uyguladıkları savaş stratejileri dolayısıyla önemli başarılar kazanmışlardır. Çok geniş bir coğrafyaya yayılan Moğollar, buralarda farklı isimlerde devletler kurmuşlardır. Bu devletler Cengiz Han'ın oğulları ve torunları tarafından kurulduğundan onların isimleriyle varlık göstermiştir. Cengiz Han ile siyasî bir kimlik kazanan Moğollar, yerleşik hayata geçişle beraber devletleşmeye ve teşkilâtlanmaya önem vermişlerdir. Devlet teşkilâtı noktasında özellikle hassasiyet gösteren Moğollar, farklı ülkelerden birçok devlet adamı getirmek suretiyle bu alanda tecrübe kazanmaya ve devlet içi teşkilâtlanmayı sağlamaya çalışmışlardır. Bu konuda da farklı ülkelerdeki tecrübeli devlet adamlarından önemli ölçüde faydalanmışlardır. Özellikle Uygur Türklerinin Moğolların teşkilâtlanma süreçlerinde birinci derecede rol oynadığı bilinmektedir. Zira onların devlet teşkilâtı hususunda oldukça başarılı oldukları bilinen bir gerçektir. Elbette ki bu etkileşim sadece Uygur Türkleriyle sınırlı kalmamış, Moğolların Çin coğrafyasında söz sahibi olmasıyla beraber Çinli devlet adamları da önemli idari görevlere getirilmiştir. Hatta teşkilâtlanma hususunda onların da tecrübelerinden mümkün olduğunca faydalanılmıştır. Bu çerçeveden bakıldığında Moğolların farklı milletlerden birtakım teşkilât ve idare sistemlerini aldığı ve uyguladığı görülmektedir. Kozmopolit bir teşkilâtlanma ve idare sistemi çerçevesinde şekillenen Moğolların uygulamalarından biri de hiç şüphesiz hükümdar ve ailesinin şahsî mülkü olarak kabul edilen İncû topraklarıdır. Özellikle Uygur ve Moğol metinlerde geçen İncû kelimesi çeyiz ve miras anlamları taşımakta olup hükümdarın şahsî bir kumbarası olarak kabul edilmektedir. Bu bağlamda makale; İncû kelimesinin etimolojisini, bu topraklar dolayısıyla Moğol hükümdarları arasında yaşanan anlaşmazlıkları İncû toprakların idaresi ve gelirleri hakkında önemli bilgileri Farsça ve Arapça ana kaynakların yanı sıra güncel araştırma eserlerden de faydalanarak ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Moğollar, İlhanlılar, İncû, Miras, Toprak.

Introduction

In the 13th century, the Mongols, who emerged in the east of Asia and established a vast empire, saw their empire divided among the sons of Genghis Khan after his death. This division allowed the brothers to establish their own states in different regions, enabling the Mongols to maintain influence over a vast geographical area. As the borders expanded, so did the lands, leading to the development of a land administration mechanism under the framework of land law. Particularly, specially appointed officials administered lands belonging to the ruler and his family. The Ilkhanate, established by Hülegü Khan in the Iranian region, was one of the states that implemented this system most effectively. In the land system known as Inju in the Ilkhanate the lands of the Ilkhanate rulers and their families were protected, and efforts were made to manage the operation and revenues of these lands smoothly. Although information on this subject is quite limited, this study will discuss what the Inju system entailed, the authorities and officials over the Inju lands, the functionality (Watabe, 1997, p. 200) of inheritance law in this context and the revenues from the Inju lands. First, the etymological identity of the term will be examined within the framework of dictionaries and primary sources, and the development process of the Inju lands will be outlined (Takagi, 2015, p. 78).

The Etymological Identity of the Term Inju

The term Inju (اينجو) appears in Uyghur and Mongolian texts in the forms “*enchü, inchü, ince and enci*” and in the Ilkhanate, it was used as “*encu, yincü, încü and încü¹*”. In Western sources and research the term is expressed as “*Inju*” and “*Inje*” carrying meanings (Ahmedî, 1399, p. 44; Uluşık, 2025, p. 34) such as “*pure ownership, captive, slave, inheritance and dowry*” (Doerfer, II, 1963–1975, pp. 220-225). Additionally, it is associated with the Turkish words “*khan*” and “*chief*” (Ahmedî, 1399, p. 44). Inju, a term found in many languages, is also associated with the Chinese word “*ying*” which means “*concubine a title given to a girl who marries*” (Clauson, 1972, p. 173). While some researchers argue that the term derives from the Mongolian “*emčü, ömčü, ömči*” (Chinese yan-chu 奄出) (Lessing, 1960, pp. 411, 635; Rachewiltz, I, 2006, p. 506) others claim that it is distinct from the Mongolian words “*inje, inji, ingji*”, which mean “*dowry*” or “*dowry items*” (Hamadani, 1911, p. 215; Pertushevsky, 1960, p. 240; Doerfer, II, 1963–1975, p. 670; Buell, 2003, p. 166; Murakami, 1951, pp. 703-716; Moriyasu, 2004, p. 238). In the work *The Secret History of the Mongols*, the term “*emčü*” denotes personal property and belongings. This expression is significant for describing Inju lands. The Persian form of the term Inju refers to the vassals living on the lands belonging to the ruler (Murakami, 1951, p. 705; Honda, 1959, p. 44; Gong, 2009, pp. 42-62). Inju is semantically similar to a frequently used term (Floor, 2012, p. 107). During the Ilkhanate period, terms such as “*emlâk-i hassa, divan-i inju, incu-i has, and mülk-i padishah*” were used to indicate lands belonging to the ruler and his family (Barthold, 1951, pp. 258-260; Doerfer, II, 1963–1975, p. 670; Honda, 1959, p. 44; Lambton, 1988, p. 118; Minorsky, 1943, pp. 24-25; Pertushevsky, 1960, pp. 240-245; Pertushevsky, 1968, p. 515; Schurmann, 1956, p. 330; Spuler, 2011, p. 357; Togan, 1946, p. 238).

Consequently, it can be said that lands designated and allocated to rulers, including their revenues, taxes, and territory, were referred to as *has inju*. In contrast, lands assigned to princes as military fiefs were called *inju* (Takagi, 2015, p. 79). It is also essential to consider the terms “*inğū, inğū-i buzurg*” (Shimo, 1995, pp. 455-475), and “*inğū-yi kabir*” (Aubin, 1975-1976, pp. 95-96; Hermann-Doerfer, 1975, pp. 317-346; Şayh al-Ḥukamā’i, 1387, pp. 113-114-118; Takagi, 2015, p. 86; Zayn al-‘Ābidīn ‘Abdī, 1390, pp. 175-176). During the Timurid period, individuals responsible for these matters were observed to be affiliated with the *divan-i inju* (Hâfiz Ebrû, 1378, p. 67).

Inju Lands under the Ilkhanid Dynasty and Disputes

With the establishment of the Ilkhanate in Iran in the 13th century, many lands belonging to local dynasties in the region came under the Ilkhanid dynasty's ownership (Vassâf, 1338, pp. 126-230). The significant expansion of borders was facilitated by both confiscation² and various other reasons, leading to the incorporation of many lands into Ilkhanid property. Known as a term for estates allocated to cover the expenses of dynasty members, Inju (Hamîd, 1385; Pertushevsky, I, 1344, p. 79; Pertushevsky, II, 1344) was sometimes added to personal lands through purchase. For example, the personal property

¹ Another term similar to Inju in function is “*Dalay*”. Derived from the Mongolian word Dalai, the term means “*ocean, large lake and universally great*.” These individuals benefited from state lands. See: (Doerfer, 1963–1975, p. 196; Floor, 2012, p. 107; Honda, 1959, p. 44; Lessing, 1960, p. 224; Minorsky, 1943, p. 25; Schurmann, 1956, p. 330; Togan, 1946, p. 238).

² An example of this is confiscating the vizier Shams al-Din Juwayni estate, which had an annual revenue of 360,000 tumans (3,600,000 dinars) and its reclassification as Inju.

of the Ilkhanid ruler included Ani and Erzincan (Cahen, 2000, p. 263; Itani, 1985, p. 49; Pertushevsky, II, 1344, p. 13; Uzunçarşılı, 1988, pp. 189-230, 231-236). Lands belonging to the Ilkhan were selected from among the highest revenue-producing regions in Iran. In this context, it is accurate to say that Fars and Baghdad were particularly preferred areas. Mengü Khan's grant of Iran as a property to Hülegü as part of his vassalage is also considered a type of Inju. When Hülegü Khan captured Baghdad, Berke, the Khan of the Golden Horde, claimed the lands in Khorasan, Iraqi Ajam, Azerbaijan, Arran, and Georgia as "*our Inju*" there by asserting ownership and refusing to transfer them to Hülegü Khan (Takagi, 2009, pp. 145-146). This event represents the first recorded dispute over Inju lands. The primary underlying cause is undoubtedly the perception of Inju lands as the common property of all Mongol peoples. In 1266, Kaydu's request to Abaka Khan to review the revenues from Inju lands in Iran and the subsequent positive response supported this Notion (Takagi, 2009, pp. 148-149). Otherwise, it would not have been possible for Abaka Khan to agree to such a request.

Mengü Khan's sudden death in 1259 brought political chaos and led to changes in the rights to Inju lands. The divisions between Hülegü Khan and his successors and the wars of 1261-1262 supported these changes. When Barak advanced into Khorasan in 1270, Abaka Khan's intervention to halt this advance ignited a political shift. With his dependency on Mengü Khan removed, Abaka Khan, with the support of Kublai Khan, succeeded in reducing the influence of the Juchi, Chagatai, and Ögedei families in Iran, leading to the development of a specific Inju land system for the Ilkhanate (Hamadani, 2013, pp. 88-89). As part of his decision in 1270, Abaka Khan declared the lands captured by Hülegü Khan and later by the Ilkhanids as personal property and decided they should be classified as Inju (Küçükaşçı, 2010, p. 479; Uzunçarşılı, 1988, p. 197). This decision also led to an expansion in the borders of Inju lands (Vassâf, 1338, p. 126). The underlying cause of disputes over the allocation and ownership of Inju lands was the absence of definitive statements in Genghis Khan's will. Relying on this excuse, the Golden Horde and Chagatai states frequently claimed rights over the Iranian territories. Additionally, it is known that during this period, the Inju lands were often used as a pretext in disputes among the dynasties. Bureaucrats also occasionally accused each other of mismanagement regarding revenues from Inju lands. The activities of Prince Arghun against Sultan Ahmed Teküdâr serve as an example in this context. Although Inju lands were considered the common property of all Mongol peoples before Mengü Khan's death, the situation changed in the subsequent period. The Ilkhanids, viewing the lands acquired by Hülegü Khan as Inju, granted them immunity from interference.

Inju Transfer and Administration in the Ilkhanate

Since Inju lands were the property of the ruler and his family, the revenues from these lands were exempt from taxes (Vassâf, 1338, pp. 231, 268, 317, 349). Inju lands, the ruler's and his family's personal property³, could be transferred to others through various means⁴. These transfers occurred via gifts, endowments, and inheritance, with inheritance being the most active method. According to laws enacted during the reign of Ghazan Khan, Inju lands belonging to queens and princes were passed on to their male children after their deaths. Abaka Khan's statement during his struggle with Barak regarding the Khorasan province, "*This estate has been inherited from my father and is our Inju. Today we hold it by the sword. If Barak attempts to attack us, we are prepared to defend it*" supports this information (Âştiyânî, 1374, p. 205; Hamadani, 2013, p. 88; Tetevî- Kazvînî, VI, 1382, p. 4054). It demonstrates that the princes inherited these lands following the death of the Ilkhanid ruler. In this context, the Inju lands that passed to Abaka Khan's successor, Ahmed would subsequently have been inherited by Arghun, then Geyhatu, and later Ghazan Khan⁵ (Takagi, 2015, p. 84). After Ghazan Khan, the Inju lands were inherited by Olcaytu and Abu Said Bahadur Khan, highlighting their significance in understanding Mongol inheritance law. Ghazan Khan's request to surrender Inju lands that belonged to his father, Arghun Khan, from Baydu and Baydu's fulfillment of this request without issue falls within this framework (Vassâf, 1338, pp. 317-319).

The significant expansion of lands and the corresponding increase in personal property necessitated the appointment of officials to manage these lands. As a result, an office named "*Divân-ı İncu/ Hükûmet-i İncu*" was established (Aksarayî, 2000, p. 228; Emîn, 1357, p. 141; Rezevî, 1388, p. 143; Yılmaz, 2002, p. 338). High-ranking Ilkhanid bureaucrats managed lands belonging to other members of the ruling family, and the revenues from the dynastic estates were transferred to the ruler's

³ Based on inheritance law, Arghun and Ghazan asserted claims over their father's Inju lands in Fars against Ahmed Teküdâr and Baydu during their princely periods.

⁴ Ghazan Khan, using Islamic principles, covered the expenses of Shamb-i Ghazan (Ghazaniyya) near Tabriz from Inju revenues. See: (Lambton, 1988, p. 118).

⁵ The *Inju* revenues that Arghun requested from Ahmed Teküdâr were likely established during Abaka Khan's reign. This is because, during Abaka Khan's early period, Ahmed had arrived in Iran and refused to accept his rule. As a result, Arghun tortured the governor of Rey, who did not recognize Arghun's *Inju* lands in Shiraz. For detailed information, see: (Vassâf, 1338, pp. 126-127).

private treasury (Uzunçarşılı, 1988, p. 235). The revenues from this iqtā were used to cover the ruler's and his family's expenses.

During the reign of Abaka, Altagu Agha (Herrmann, 2004, p. 71; Shimo, 1995, p. 240) from the Baryut tribe, Boga/Buka from the Celayir tribe during Arghun's period, Tagacar (Aigle, 2005, p. 137; Lambton, 1987, p. 107; Shimo, 1995, p. 245; Vassâf, 1338, p. 231) from the Suqanūt Ba'arin tribe, Taiču (Aksarayî, 2000, p. 180; Herrmann, 2004, p. 71; Lambton, 1987, p. 107; Lambton, 1988, p. 121; Shimo, 1995, pp. 166-192; Vassâf, 1338, p. 265-268) during Kīqatū's reign, Satilmiš (Shimo, 1995, pp. 240-241) during Gazan's era and Emir Hüseyin from the Celayir tribe during Olcaytu's reign were responsible for the administration of the İnju lands. In 1305, Emir Hüseyin (Aubin, 1975-1976, pp. 95-96; Herrmann, 2004, p. 71; Şayḥ al-Ḥukamā'ī, 1387, p. 118; Shimo, 1995, p. 168; Vassâf, 1338, p. 471) was assigned the responsibility for the administration and oversight of the İngū lands by Olcaytu's decree (Fragner, 1999, p. 287; Herrmann, 2004, pp. 21-22).

During Gazan Khan's reign, the "*Divân-ı İnju*" was staffed by two müstevfî (accountants) and the Divân-ı Dalay also had two müstevfî (Aksarayî, 2000, p. 228). This arrangement indicates that although the terms were administratively similar, they were independent of each other and served distinct roles⁶. The Ilkhanids, who controlled extensive lands and İnju properties, sought to systematize the administration and functioning of these lands by documenting them. Gazan Khan initiated this process by ordering the survey of the country's lands. Scribes traveling extensively recorded all lands in books called "*Defâtîr-ı Kanûn*" (Registers of the Law). Even lands that were the personal property of the ruler, particularly along military routes, were designated for the Mongol soldiers as iqtā (land grants) and recorded accordingly. In 1305, İnju lands were registered under the title "*Defterdâr-ı İn İnju*" (Registrar of the İnju) (Herrmann, 2004, p. 85). Arghun Khan also prepared a detailed index (list of İnju) with information about the lands (Aigle, 2005, p. 141; Lambton, 1987, p. 121; Vassâf, 1338, p. 56, 228; Watabe, 1997, p. 193).

When Abaka became Khan, he appointed Altacu Agha to oversee the İnju matters, left the administration of Baghdad and Fars to Suncak Agha, and chose to retain Arghun Agha in his position (Banakati, 1968, p. 427; Hamadani, 2013, pp. 78-79; Mirhând, V, 1960, pp. 276-277; Tetevî-Kazvinî, VI, 1382, p. 4034; Zarkub-i Shirazi, 1930-1970, p. 65). The administration of the İnju lands in Fars was assigned to one of the emirs. These İnju administrators, due to their involvement in the ruler's personal affairs, subsequently attained significant positions within the state, even reaching ministerial ranks. Most of these officials were responsible for regions such as Fars, Bahrain, Yazd, and Kerman. Under changing conditions, some of these ministers established their dynasties (Alıç, 2021, p. 755; Alıç, 2022, p. 381; Ibn Battûta, I, 2004, p. XXVI; Lane-Poole, 2020, p. 350; Petrushevsky, 1968, p. 516). Among them, the most notable is Âl-i İngū, the founder of the İngū dynasty that established dominance over the Fars region (Barthold, I, 1931, p. 149; Dihhudâ, III, 1373, p. 3212; Emîn, 1357, pp. 51-52; Kadyânî, 1384, pp. 145-165; Mûsevî, X, 1370, pp. 718-719; Özgüdenli, 2000, p. 281).

Revenues of the Ilkhanid İnju Lands

Although it is known that the Ilkhanids had a considerable amount of emlāk-i ḥāṣṣa (private estates), there is no precise information about their extent. According to the sources, during the reign of Arghun Khan, the Shiraz lands were valued at 600,000 dinars; during the reign of Ghazan Khan, they were valued at 1 million dinars (Vaasâf, 1338, pp. 231, 268, 317). Furthermore, the lands in Fars in 1293 were leased for four years at 1,000 tūmān, indicating that these estates were more extensive than those in Shiraz (Petrushevsky, II, 1344, p. 455).

The female members of the dynasty also possessed İnju lands. Nearly all these women earned up to 200 tūmān in revenue (Kalkasendî, 1340, p. 426). During Ghazan Khan's reign, it was determined that the İnju lands amounted to 120,000–140,000 hectares of irrigable land (Alıç, 2021, pp. 379-402; Kalkasendî, 1340, p. 426). In 1293, the annual revenue of the Fars province alone was 2,500,000 dinars. With revenues from other provinces, this amount reached 12,434,200 dinars (Petrushevsky, 1968, p. 516). The İnju practice continued after the fall of the Ilkhanid State, under the names "*ḥāṣṣa*" and "*ḥālisa*" by the Karakoyunlu, Akkoyunlu, and Safavid dynasties (Mâzenderânî, 1952, pp. 42-220; Münşî, II, 1971-1976, p. 309).

⁶ During Geyhatu's reign, a policy was adopted to integrate the İngū and dalay systems throughout Iran, though this was temporary. An example of this can be seen in 1292-93 when a single individual was appointed to manage both the *dalay* and *İnju* in Anatolia and Iran. The Persian accounting manual "*Mürşid fi al-Hisâb*" prepared during Geyhatu's reign, reveals that the revenues from *İnju* lands collected from Iraq-i Ajam were gathered in the high divan. For further details, see: (Aksarayî, 2000, p. 180; Nâşir al-Dīn Munshî Kirmānî, 1328, p. 64; Vassâf, 1338, p. 268; Watabe, 2011, p. 27); During the reign of Olcaytu, Atabey Bedreddin Mesud was appointed to the dalay position, and İzzeddin Muhammed was appointed to the İngū governorship. Subsequently, İzzeddin Muhammed took on both roles. For reference, see: (Müstevfî Kazvînî, 1339, p. 560).

Conclusion

The lands of the İnju, which were considered the personal property of the ruler and his family, held significant value during the Mongol era. The transfer of these lands to subsequent generations through various methods and decisions led to internal divisions within their nation but sometimes even became a cause of conflict. The struggles between Abaka and Barak serve as an example of this, where disputes arose due to the İnju lands. Before the death of Möngke Khan, the İnju lands were regarded as common property of all Mongol tribes, but after the Khan's death, this notion changed. Hülegü Khan, who gained independence in the Iranian region, emerged as a distinct ruler under the name of the Ilkhanids. Consequently, especially after Hülegü Khan's era, the İnju lands acquired during his reign were considered solely the property of the Ilkhanids, and this stance was never compromised.

The İnju lands were used under tax exemption by both the ruler and the women of the dynasty, and their revenues were allocated for the personal expenses of the dynasty members. These personal properties could be transferred or donated to another person or institution. Sometimes, these lands were acquired through warfare, and at other times through purchase to be included under the İnju identity. It is known that the İnju lands were selected from the most fertile and wealthy territories, with revenues being quite substantial. Criteria such as agricultural productivity and proximity to trade routes were primary factors in selecting İnju lands. As the expanding borders made the management and census of the lands more challenging, a different practice was adopted during the reign of Ghazan Khan. The lands were meticulously surveyed and recorded in special registers, allowing for more manageable land quantity and revenue control.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval is not required.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author has no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The author declared that this study has received no financial support.

Etik Komite Onayı: Etik kurul onay belgesi gerektirmemektedir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

References

- Abdî, Z. (1390). *Şarîh al-Milk* (M. Hidâyati, Ed.). Tehran.
- Ahmedi, M. (1399). Şehrsaz-yi Şiraz der kurun-ı heşt-i hicri kamerî nemune moredi. *Fasılname-i İlmi Tahsisi Mûtaalat-ı Tarahi Şehri ve Pejuheşhay-ı Şehri*, 2(3/1), 43–50.
- Aigle, D. (2005). Le Fârs sous la domination mongole: politique et fiscalite (XIIIe-XIVe). Paris.
- Alıç, S. (2022). The Incu dynasty in Iran (Âl-i Incu / Incus) (1325–1357). *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi (SUTAD)*, 55, 379–402.
- Âştiyânî, A. İ. (1374). *Târîh-i Mogûl ve evâyil-i eyyâm-i Teymûrî* (Vols. 1–2). Tehran: İntişârât-i Nâmek.
- Aubin, J. (1975–1976). La propriété foncière en Azerbaïdjan sous les Ilkhans. *Le Monde iranien et l'Islam*, 4, 79–132.
- Banakati. (1968). *Târîkh-i Banâkati* (Ja'far Sha'ar, Ed.). Tehran.
- Barthold, W. (1931). Financial situation during the Ilkhanid period. *Turkish Law and Economics History Journal*, 1, 135–159.
- Barthold, W. (1951). Die persische Inschrift an der Mauer der Manûchehr-Moschee zu Ani (W. Hinz, Trans.). *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft*, 101, 241–269.
- Buell, P. D. (2003). *Historical dictionary of the Mongol world empire*. Lanham, MD, and Oxford: Scarecrow Press.
- Cahen, C. (2000). *Osmanlılardan Önce Anadolu* (E. Üyepazarcı, Trans.). Tarih Vakfı Yurt Yayınları.
- Clauson, G. (1972). *An etymological dictionary of pre-thirteenth century Turkish*. Oxford: Clarendon Press.
- Dihhudâ, A. E. (1373). İncû. In *Lugatnâme* (Vol. 3, p. 3212, M. Mu'în & S. C. Şehîdî, Eds.). Tehran: University of Tehran Press.
- Doerfer, G. (1963–1975). *Türkische und mongolische Elemente im Neupersischen* (Vols. 1–2, pp. 317–346). Wiesbaden: Franz Steiner Verlag.
- Emîn, Ş. Ş. (1357). *Istîlâhât-i dîvân-i dovrân-i Mogûl*. İntişârât-i Ferheng-i Edeb ve Hüner-i İrân.
- Floor, W. (2012). KÂŞŞA. In *Encyclopaedia Iranica* (Vol. 16, pp. 106–112).
- Fragner, B. G. (1999). FARMÂN. In *Encyclopaedia Iranica* (Vol. 9, pp. 282–295). Encyclopaedia Iranica Foundation.
- Gong, H. (2009). Emçu and its related issues in the Mongolian-Yuan dynasty. *Xibei Minzu Yanjiu*, 60, 42–62.
- Hâfiz Ebrû. (1378). *Coğrafya-yı Hâfiz-i Ebrû* (S. Seccadi, Ed., Vol. 3). İntişarat-ı Bünyan.
- Hamîd, H. (1385). Sadüddeve-i vezîr: Emîr-i kebîr-i yahûdî dovrân-i Argûn-i Mogûl. *Îrânşenâsî*, 1, 1–102.
- Herrmann, G. (2004). *Persische Urkunden der Mongolenzeit*. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag.
- Herrmann, G., & Gerhard, D. (1975). Ein persisch-mongolischer Erlass aus dem Jahr 725/1325. *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft*, 125, 317–346.
- Honda, M. (1959). On the iqtâ' (military fief) in Iran under the Mongol domination. *The Annual Reports on Cultural Science (Hokkaido University)*,

7, 35–54.

- Ibn Battûta. (2004). *The travels of Ibn Battuta* (Vol. 1, A. S. Aykut, Trans.). Yapı Kredi.
- Itani, K. (1985). The Ilkhanate and Rûm. In *The World of Islam* (pp. 34–54).
- Kadyânî, A. (1384). *Târîh-i ferheng va temeddon-i Îrân dar dovre-yi Mogûl*. Mektûb Publications.
- Kalkaşandî, A. A. (1340–1922). *Şubh al-a'shâ* (Vol. 4). Dâr al-Mişriyya.
- Kazvînî. (1339). *Târîh-i Guzîde* (A. Nevâ'î, Ed.). İntişârât-i Emîr Kebîr.
- Kermüddin Mahmudî Aksarayî. (2000). *Müsâmeretü'l-Ahbâr* (M. Öztürk, Trans.). Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Küçükaşçı, M. S. (2010). Şehzâde. In *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Vol. 38, pp. 478–480). Türkiye Diyanet Vakfı.
- Lambton, A. K. S. (1987). Mongol fiscal administration in Persia (Part II). *Studia Islamica*, 65, 97–123.
- Lambton, A. K. S. (1988). *Continuity and change in medieval Persia*. State University of New York Press.
- Lane-Poole, S. (2020). *History of Islamic states (from the beginning to 1927)* (H. Edhem, Trans.). Selenge.
- Lessing, F. D. (1960). *Mongolian-English dictionary*. Berkeley, CA; Los Angeles; University of California Press.
- İç, S. (2021). İran'da yerel hanedanlar dönemi (XIV–XV. yüzyıl). In *Atlas International Congress on Social Sciences* (8th, pp. 747–761), June 11–13, Ankara.
- Mâzenderânî. (1952). *Risâla-i Felekiyye* (W. Hinz, Ed.). Franz Steiner Verlag.
- Minorsky, V. (1943). Introduction. In *Tadhkirat al-Mulûk: A manual of Şafavid administration (circa 1137/1925)*. Cambridge University Press.
- Mirhând. (1960). *Târîkh-i Rawzat al-şafâ* (Vol. 5). Pîrüz.
- Mollâ Ahmed Tetevî-Asâf Hân Kazvînî. (1382 [2003/2004]). *Târîkh-i alfî* (G. R. Tabâtabâyî Majd, Ed., Vol. 6). Şirket-i İntişârât-i 'İlmî va Farhangî.
- Moriyasu, T. (2004). *Die Geschichte des uigurischen Manichäismus an der Seidenstraße* (Steineck, Trans.). Harrassowitz Verlag.
- Murakami, M. (1951). Genchôhishi ni arawareta Ômçû no imi ni tsuite. In *Wada Hakushi Kanreki Kinen Tōyōshi Ronsō* (pp. 703–716). Tokyo.
- Mûsevî, M. (1370 [1991/1992]). İncü. In *Dâ'irat al-ma'ârif-i buzurg-i İslâmî* (Vol. 10, pp. 718–719). Tehran.
- Nâşir al-Dîn Munshî Kirmânî. (1328). *Simt al-'ulâ li-l-hâdîrat al-'ulyâ* (A. Iqbâl, Trans.). Tehran.
- Özgüdenli, O. G. (2000). İncü. In *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Vol. 22, p. 281). Türkiye Diyanet Vakfı.
- Petrushevsky, I. P. (1344). *Keshâvarzî va munâsabat-i arzî dar Îrân 'ahd-i Mogûl* (K. Keshâvarz, Trans., Vols. 1–2). Tehran.
- Petrushevsky, I. P. (1960). *Zemledelie i agrarnye otnosheniya v Irane XIII–XIV vekov*. Akademiya Nauk SSSR.
- Petrushevsky, I. P. (1968). The socio-economic condition of Iran under the Il-Khans. In J. A. Boyle (Ed.), *The Cambridge history of Iran* (Vol. 5, pp. 483–537). Cambridge: Cambridge University Press.
- Rachewiltz, I. de. (2006). *The secret history of the Mongols* (Vol. 1). Brill.
- Rashid al-Din Fadlullah Hamadani. (1911). *Histoire des Mongols par Rashid el-din* (E. Blochet, Trans.). Leroux.
- Rashid al-Din Fazlullah Hamadani. (2013). *Jâmi' al-tawârikh (The Ilkhanid section)* (İ. Aka, M. Ersan, & A. H. Khelejani, Trans.). Türk Tarih Kurumu.
- Rezevî, S. E. (1388 [2009/2010]). *Shahr, siyâsat va iqtisâd dar 'ahd-i İlkhânân*. Mu'assasa-yi Intishârât-i Amîr Kabîr.
- Şayh al-Hukamâ'î. (1387). *Fihrist-i asnâd-i buq'a-yi Şayh Şafî al-Dîn Ardabîlî*.
- Schurmann, H. F. (1956). Mongolian tributary practices of the thirteenth century. *Harvard Journal of Asiatic Studies*, 19(3–4), 304–389.
- Shimo, H. (1995). *The political structure of the Mongol Empire: The core tribes of the Ilkhanid*.
- Spuler, B. (2011). *İran Moğolları: Siyaset, idare ve kültür, 1220–1350* (C. Köprülü, Trans.). Türk Tarih Kurumu.
- Şems-i Münşî. (1971–1976). *Dastûr al-kâtib* ('A. A. Alizâde, Ed., Vol. 2).
- Takagi, S. (2009). The Mongol royal family's authority and private property in Iran under Hülegü's expedition. *Shiteki*, 31, 133–156.
- Takagi, S. (2015). The Īngū in Iran under the Ilkhanate. *The Society for Near Eastern Studies in Japan*, 50, 77–90.
- Togan, A. Z. V. (1946). *Umumî Türk Tarihine Giriş*. Enderun.
- Uluşık, R. (2025). İlhanlıların dağılma sürecinde İncülü Hanedanı: Denge ve meşruiyet arayışı. *Ahbar*, 3, 32–43.
<https://doi.org/10.62425/ahbar.1652381>
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988). *Osmanlı devlet teşkilâtına medhâl*. Türk Tarih Kurumu.
- Vassâf. (1338). *Tajziyat al-amşâr wa tazjiyat al-a'sâr* (Târîkh-i Vassâf) (M. M. İsfahânî, Ed.). Tehran.
- Watabe, R. (1997). The local administration of the Ilkhanid dynasty: A case of Fârs. *Annals of the Japan Association for Middle East Studies*, 12, 185–216.
- Watabe, R. (2011). Murshid fi al-hisâb: A Persian accounting manual in the thirteenth-century Iran under Mongol rule. In Y. Takamatsu (Ed.), *The pervasion of Persian bookkeeping in the Islamic world* (pp. 9–35). Tokyo.
- Yılmaz, B. (2022). *Celayirliler kabile-devlet* (Publication No. 110269) [Doctoral dissertation, Atatürk University]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Zarkûb-i Shîrâzî. (1930–1970). *Shîrâznâme* (B. Karimi, Ed.). Tehran.

Yapılandırılmış Özet

XIII. yüzyılda Asya'nın doğusunda ortaya çıkarak büyük bir imparatorluk kuran Moğollar, Cengiz Han'ın ölümü sonrasında onun evlatları arasında paylaştırılmıştır. Bu paylaşım kardeşlerin farklı coğrafyalarda kendi adlarıyla devlet kurmalarını sağlamış ve Moğollar çok geniş bir coğrafyada söz hakkı elde etmeyi başarmışlardır. Sınırların genişlemesine bağlı olarak toprakların da genişlemesi toprak hukuku adı altında bir idare mekanizmanın oluşmasına öncülük etmiştir. Özellikle hükümdarın şahsına ve ailesine ait olan topraklar tayin edilen özel görevliler tarafından idare edilmiştir. Hülagü Han tarafından İran coğrafyasında kurulan İlhanlılar, bu sistemi en iyi uygulayan devletlerden biridir. İlhanlıların İncû adını verdikleri toprak sisteminde İlhanlı hükümdar ve ailelerinin toprakları korunarak toprakların işleyiş ve gelirleri sorunsuz bir şekilde idare edilmeye çalışılmıştır. XIII. yüzyılda İlhanlıların İran topraklarında kurulmasıyla beraber burada var olan birçok yerel hanedana ait topraklar İlhanlı hanedan mülkiyeti altına girmiştir. Gerek müsadere yolu gerekse farklı sebeplere bağlı olarak birçok toprağın yine İlhanlı mülkiyeti altına girmesi de sınırların önemli ölçüde genişlemesini sağlamıştır. Hanedan üyelerinin masraflarını karşılamak için ayrılan mülklere verilen bir ad olarak bilinen İncû, kimi zaman satın alınmak suretiyle de şahsi topraklara eklenmiştir. Bu duruma örnek olarak Ani ile Erzincan'ın İlhanlı hükümdarının şahsi mülküne haline getirilmesi gösterilebilir. İlhan'a ait olan topraklar, İran coğrafyasında geliri en fazla olan yerlerden seçilmiştir. Bu çerçevede Fars ve Bağdat'ın özellikle tercih edilen yerlerden olduğunu söylemek yerinde olacaktır. Mengü Han'ın Hülagü'ye tabiiyeti çerçevesinde İran'ı mülk olarak vermesi de bir çeşit İncû olarak kabul edilmektedir.

Hülagü Han, Bağdat'ı ele geçirdiği sırada Altın Orda Han'ı Berke; Horasan, Irak-ı Acem, Azerbaycan, Arran ve Gürcistan'da ele geçirilen topraklarla ilgili olarak "Buralar bizim İncümüzdur" demek suretiyle sahiplenmiş ve Hülagü Han'a vermek istememiştir. Bu olay İncû topraklar üzerindeki ilk anlaşmazlık olarak karşımıza çıkmaktadır. Elbette bunun altında yatan en önemli sebep İncûlilerin tüm Moğol uluslarının ortak malı olarak görülmesi durumudur. 1266 yılında Kaydu, Abaka Han'la görüşerek İran'daki İncûlilerin gelirlerin değerlendirmesi talebinde bulunması ve akabinde olumlu dönüş alması da bu bilgiyi destekler niteliktedir. Aksi halde Abaka Han'ın bu isteği uygun görerek olumlu bir dönüşte bulunması mümkün olmazdı. Mengü Han'ın 1259 yılında aniden ölümü siyasi bir kaosu da beraberinde getirmenin yanı sıra İncû topraklar üzerindeki haklarda da birtakım değişikliklere sebep olmuştur. Bu gelişme çerçevesinde Hülagü Han ve halefleri arasında yaşanan bölünmeler, 1261-1262 yıllarında yaşanan savaş bu değişiklikleri desteklemiştir. 1270'de Barak'ın Horasan'a ilerlediği sırada Abaka Han'ın bu ilerleyişi durdurması siyasi bir değişimin de fitilini ateşlemiştir. Mengü Han'a olan bağımlılığı ortadan kalkan Abaka Han, Kubilay Han'ın da desteğini alarak Cuci, Çağatay ve Ögeday ailelerinin İran'daki etkisi azaltmayı başarmış, İlhanlılara özel bir İncû toprak sistemi oluşmaya başlamıştır. 1270 yılında Abaka Han, aldığı karar çerçevesinde Hülagü Han ve sonrasında İlhanlılar tarafından ele geçirilen toprakları şahsi mülk olarak değerlendirip bu toprakların İncû olması hususunda karara varmıştır. Bu durum İncû toprakların sınırlarında da bir genişleme sağlamıştır. Argun'un Ahmed Teküdâr'a karşı, Gâzân'ın Baydu'ya Fars İncûlilerinin kendi hakları olduğunu bahane ederek isyan ettikleri bilinmektedir. Argun Han, Şirazdaki toprakları da İncûsu haline dönüştürmüştür. İncûlerle ilgili olarak paylaşım ve aitik tartışmalarının altındaki sebep Cengiz vasiyetinde belirleyici ifadeler yer almamasından kaynaklanmaktaydı. Bu bahaneyle dayanan Altın Orda ve Çağatay devletleri her fırsatta İran coğrafyası üzerinde hak iddia etmişlerdir. Ayrıca bu dönemde hanedan arasındaki çekişmelere İncûların bahane gösterildiği de bilinmektedir. Yine zaman zaman bürokratların İncû topraklarından gelen geliri ileri sürerek birbirlerini suçladıkları da olmuştur. Şehzâde Argun'un Sultan Ahmed Teküdâr'a karşı yürüttüğü faaliyetler bu açıdan örnek teşkil etmektedir. Her ne kadar Mengü Han ölmeden önce İncûlar tüm Moğol uluslarının ortak malı sayılmışsa da sonraki süreçte durum değişmiş İlhanlılar Hülagü Han'ın kazandığı toprakları İncû olarak görmüş ve bu topraklara dokunulmazlık atfetmişlerdir. Toprakların bir hayli genişlemesi ve şahsi mülkiyetin de aynı oranda artışı bu topraklarla ilgilenecek görevlilere ihtiyaç durulmasına neden olmuştur. Bu nedenle "Divân-ı İncû/ Hükûmet-i İncû" adlarında bir memuriyet kurulmuştur. Hükümdar ailesinin diğer üyelerine ait topraklar ise İlhanlı üst düzey bürokratları tarafından idare edilmiş olup hanedan mülküne ait toprakların gelirleri hükümdarın özel hazinesi aktarılmıştır. Bu iktâların gelirleri hükümdar ve ailesinin masraflarına sarf edilmiştir. Gazan Han döneminde Divân-ı İncû, iki müstevfi ile Divân-ı Dalay, iki müstevfi şeklinde görevlendirme söz konusudur. Bu durum her iki kelimenin de idari anlamda aynı görevi işaret etmesine rağmen birbirinden bağımsız olduklarını göstermektedir. İkisinin de ayrı pozisyonlara hizmet ettikleri ortadadır. Oldukça geniş topraklara ve İncûlere sahip olan İlhanlılar, buraların idaresi ve işleyişini sistematik hale getirebilmek için toprakların kaydedilmesine karar vermişlerdir. Bu çerçevede ilk adım Gazan Han zamanında gerçekleşmiş ülke topraklarının tahririnin yapılmasına karar veren Gazan Han, her yeri karış karış dolaşan yazıcıların "Defâtîr-i Kanûn" adı verilen defterlere bütün arazilerin kaydını yaptırmıştır. Bu görev sırasında askerî yol güzergâhları üzerinde bulunan araziler hükümdarın şahsi mülkü dahi olsa Moğol askerlerine ikta verilmek suretiyle ayrılarak kaydedilmiştir. Hükümdar ve ailesinin şahsi mülkü olarak değerlendirilen farklı yol ve kararlar çerçevesinde sonraki nesillere aktarılan İncû topraklar, Moğollar zamanında önemli ölçüde değer görmüştür. Kimi zaman babadan miras kaldığı öne sürülerek kendi ulusları içinde ayrışmalara sebep olmakla kalmamış bir savaş sebebi dahi olmuştur. Abaka ile Barak arasında yaşanan mücadelelerin altındaki sebebe bakıldığında İncû topraklar dolayısıyla gerçekleşmesi bu duruma örnek teşkil etmektedir. Mengü Kağan'ın ölümü öncesinde İncû toprakların tüm Moğol uluslarının ortak malı anlayışı hâkimken, Kağanın vefatı sonrasında bu zihniyet değişmiş; İran coğrafyasında bağımsızlığını kazanan Hülagü Han, İlhanlılar adı altında farklı bir devlet olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Bu sebeple özellikle Hülagü Han dönemi ve sonrasında kazanılan İncû topraklar sadece İlhanlıların hakkı olarak görülmüş ve bu duruştan hiçbir surette ödün verilmemiştir. İncû topraklar gerek hükümdar gerekse hanedan içindeki kadınlar tarafından vergi muafiyeti çerçevesinde kullanılmış ve gelirleri hanedan üyelerinin şahsi harcamalarına bütçe olarak kazandırılmıştır.